

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hozva:		Vidéken postai szétküldve:	
Egész évre 12 frt	Egész évre 14 ft	Egész évre 14 ft	Egész évre 14 ft
Fél évre 6 "	Fél évre 7 "	Fél évre 7 "	Fél évre 7 "
Negyed évre 3 "	Negyed évre 3.50	Negyed évre 3.50	Negyed évre 3.50
Egy óra 1 "	Egy óra 1.20	Egy óra 1.20	Egy óra 1.20

Kiadóhivatal:

As „Aradi Nyomdatársaság”, főut 51. sz. a., hová hirdetések, előfizetési pénzeket a kiadás körüli panaszok küldendők.

Hirdetések díja:

Hat h. petit sor egyszer . . . 6 kr. Bélyegdíj külön . . . 80 kr
Minden következőnél . . . 4 " Nyilttór sora 15 "

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Bérmentelen leveleket csak innert kéztől fogadunk el.

Késiratokat vissza nem küldünk.

Meghívás.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöksége az alább jegyzett napirend tárgyainak fontosságára való tekintettel a párt közgyűlésének összehívását szükségesnek tartván, felkérnek a szabadelvű párthoz tartozó polgártársaink hogy folyó október hó 23-án délelőtti 10 és fél órakor a Krispin-féle teremben tartandó közgyűlésen megjelenni és pártunk érdekeit közreműködésükkel támogatni sziveskedjenek.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöksége.

Napirend:

1. Bonts Döme pártunk vezérlő elnökének ez állásról való lemondása és más elnök választása.

2. A városi törvényhatósági bizottságba választás alá eső tagoknak közelebb megajándékozó intézkedések megtételére egy végrehajtandó bizottságnak megválasztása.

A budavári ünnephez.

Budapest, október 19.

Válságos időkben, vagy ha valamely váratlan meglepő kérdés a közönséget arra készteti, hogy gondolkozzék, mindig találkoznak merész izgatók, kik hol lelkesedésből, hol számításból nagy szavakkal és csillogó frázisokkal azon tömegek élére állnak, melyek megszokták, hogy másoktól kölcsönözzék nézeteiket, az éretlen ifjonczok, kik a lármában találják kedvtelésüket, és szeretnének szerepelni, és a félműveltek egész serege

éktelen zajjal követik az izgatók tetszetős zászlaját

A honpolgárok nagy többsége azonban, mely munkájával a létért vagy a jobblétért küzd s épen azért nincs sem ideje, sem kedve a demonstrációkra, többnyire hallgat, követi az áramlatot s nem mer ellentállani azoknak, kik hol a kegyeletnek, hol a nemzeti becsület megvédésének leple alatt zavart idéznek elő, hogy azt nagyravágásuk vagy haszonlesésük céljainak elérésére kiaknázzák.

A legtöbb torradalom így keletkezett; a kisebbség kitűzte az izgatás zászlaját, kiadva a hangzatos jelszót, a békés többség pedig nem mert ellenszegülni a megeredt áramlatnak s kivonni magát a terrorismus hatalma alól.

A józan többség csaknem mindig követi a fanatizált kisebbséget s annak ügyes vezetőit, kiknek érdekében fekszik hogy fennálló ellentétek ki ne egyenlítésenek s maradjanak mindig oly megoldatlan kérdések, melyek esetleg zavarokra adhatnak alkalmat.

Még akkor is, midőn a nemzet és a korona közti viszály a koronázás által huszonöt év előtt oly szerencsésen be lett fejezve s az egész nemzet üdvözölte a helyre állott békét, találkoztak olyanok, kik fájlalták, hogy ma g y a r k é r d é s nem létezik többé a politikában, ellenezték a kiegyezést s vonakodtak elismerni a közjogi alapot.

Más részről a hadsereg szelleme és hagyományai nem tudtak megbarátkozni az új állapotokkal, a sereg nem olvadt velünk össze, s társadalmilag is külön állást foglalt el köztünk, még pedig még akkor is, midőn az általános védkötele-

zettség elfogadása által a hadsereg nem egyéb, mint a nemzet fegyverben.

Azon fátyolt, melyet a kiegyezés a mult eseményeire vetett, még sem szüntette meg azon kegyeletet, melylyel a nemzet multjának tartozik, s büszkeséggel említi és tiszteli azokat, kik a nemzet szabadságáért harcoltak, szenvedtek s elvérzettek, de éltükkel és halálukkal a nemzet ujjászületését kieszközölték, mert a kiegyezés nem szüntette meg sőt megpecsételte a jogfolytonosságot.

A seregnak hagyományai azonban eltértek a mieinktől, akkor más táborban álltak, de nekünk fájt azon ellentét, mely köztünk és a sereg közt bizonyos pontig még mindig fennáll. Most azonban megjött az alkalom, midőn a honvédelmi leleplezésénél a sereg, a legmagasabb hadur szellemében s a karatával baráti kezet nyujthat a nemzet kedves hagyományainak, az elhunytak sirja felett s a régi honvédek viszonzhatják az elismerést akkori ellenük hősi személyének.

Az eszme szerencsés volt s a régi honvédek és az 1848-iki események még fennmaradt tényezői örömmel üdvözlük a kiengesztelés és teljes kibékülés ezen tényét; de vannak az újabb nemzedékben olyanok kiknek nem volt ugyan részük sem az 1848-as, sem az 1849-es eseményekben, de éppen ők nem akarnak bele nyugodni a régi viszály, a régi gyűlölség megszűntébe s terrorismussal fel akarnák zaklatni a régen kialudt szenvedélyeket.

Ha van, ki a kiegyezést és nemzetünknek hnszonötévi békés fejlődését nemzeti szerencsétlenségnek tartja, az tiltá-

TÁRCZA

— Október 20. —

Kedves vendég.

— Irta: Csóór Gáspár. —

A rendetlen faluból rendezett tanácsu városossá vedlett Gödölye határát, az isteni gondviselésen kívül az érdemes előjárásának is védi egy rendkívüli, de nagyon praktikus intézkedése az idegen fogalomtól. A miretlenetes vést hozhatna most a városra az a filokszera behurcolása. Ne adj' isten, hogy a csupa szülő gödölyei, hatrába is beüssön ez a féreg mehet akkor világgá, koldulni a tehetős polgárság, az érdemes előjárásággal egyetemben, Pedig már szomszédban a vész: A miniszter filokszeraát talált Maconkán s zár alá is helyezte a községet!

A világ szeme az előjáráságon függött. Most mutassa hát meg, hogy csakugyan várhatnak tőle segítséget a polgárok minden veszedelemben.

Meg is mutatta!

— Aljon ki a város mind a négy kapujához két-két vasvillás őr és coki Gödölyéből minden idegennnek, hogy be ne hurcoltassék a rovar! — szolt vala közmegelegedésre az emlékezetes szenátusz — konzultum.

Azok ki is álltak már másnap s ha jött a felnémeti fa-szállító palóc Szomolyáról, a

tejfölös, csirkés asszony, a kastályai apomarchás, a kápolnai gabonás gazda, sebtiben összeakasztották a kapuban vasvilláikat az éber örök is kiáltották:

— Mé' már no? — ütöttek meg az idegenek.

— Mert nem kell nekünk csiloféreg!

Mivel pedig senki se tágitott, a vasvillák szétnyitlak s aztán bikkfa nyelük folytatta a felvilágosítást az idegenneknek.

Az igaz, hogy ezek se maradtak adósook ostornyéllal, baltával és hogy illetéknép mindennap új emberekkel kellett felváltani a gödölyei filokszera-örököt. De az igaz, hogy két hét múlva nem marad a megyében kinek vagy a fején vagy a lábán ne bizonyította volna egy-egy kötés, hogy már ő „beszélgetett“ a gödölyei filokszera-örökkel.

A vidéken aztán szétfutott a rémhír, hogy Gödölye város kapuiban fegyveres rablók fenyegetik a közbiztonságot s verik le lábáról a megye békés lakosait. Amint hogy ezt saját szemével is láthatja az alispán ur a közveszély megszüntetésért hozzá tódult a deputációk flastromos, bekötözött tagjain. Ezek már jártak Gödölyén!

Az alispán kilenczedik számú rendelete folytán tehát én toppantam be v é s z b i z t o s n a k a városba.

Bár ugy nevezett kutyaiddó volt, illőnek tartottam, mint jövevény, azonnal megkezdeni

a vizitelt. Galába csaptam magam, fogadtam egy fia . . . dehogy, van is fiaker Gödölyén, fogtam a kalucnit s tisztelegtem legelőször is a polgármesternél.

Soha jovialisabb bácsit a város ősz fejénél nem láttam. Azzal kezdte, hogy számba dugott egy pipát, kezembe jóféle harmadévi törkölyt nyomott s minden kíváncsiság nélkül küldetésem felől letessékelt egy karosszékbe hogy no most már pőfékeljünk bele egy kicsit ebbe a czudar időbe.

A főpennát már ebédnél találtam. Harangszóra esznek itt, mint minpen jól rendezett társabalomban. Dehogy eresztett tovább az ebédnél. A fekete kávéval leánykái zongoráztak. A tekintetes asszony bocsánatot kért, hogy a ház körül van sok dolga, a főjegyző ur pedig more patrio elszunynyadt a zsöllében. Ajánlottam magam, de nem, mielőtt meg nem ígértették velem az aranyos teremtesek, hogy nagyon sokszor el fogok látogatni

Javában állt a házi bál mire bekopogtatam a rendőrkapitányhoz. „Ejnye, édes öcsém épp' tánczra van öltözve!”, — fogadott s csaknem megölelt a szívóyes ember. Lpp hogy ledobhattam sárczipőmet s már egy sereg lány közt, fényes szalóban találtam magam, Persze, hogy reggelig tánczoltam s hajnali bucsuzás közben — meggondolatlanul — mind a harminc tánczosnőmnek, mamáiknak és papáiknak megígérttem, hogy valamennyiük

kozhatik a czélbavett ünnepély ellen, de ha azt hiszi, hogy mesterkelt tüntetésekkel s megrendelt zavargásokkal terrorizálni fogja a nemzet józan békés többségét, halottak napján tapasztalni fogja, melyik oldalon áll a közvélemény; mert a kérdés már olyannyira kiélesedett az ellenzék izgatása következtében, hogy mindenkinek kötelessége állást foglalni, jobbra vagy balra.

A két kulacsosság, mely a forradalmi velleitásokat szítja, midőn loialitást predikál, nem járja többé köztünk.

Ideje, hogy a heyzet tisztáztassék!

Belföld.

Uj törvényjavaslat.

A kereskedelmi és belügyi miniszterek közelebbi törvényjavaslatot fognak a képviselőház elé terjeszteni a kőutak és vámokra vonatkozólag az 1890: I. tczikkal megállapított hatáskörnek a belügyminiszterre való átruházása tárgyában, a közgazgatás egységes intézése s egyéb szempontok is indokoltá tesvén, hogy ezen ügykör a kereskedelmi tárcaának amugy is megnövekedett teendői közül kiszakittassék. A horvát szlavonországi államutak ügyei azonban továbbra is a kereskedelmi tárca ügykörében maradnak.

A zágrábi érsek.

A zágrábi érseki szék betöltése ügyében több ezer aláírással ellátott kérvényt intéztek a pápához. Mint Zágrábtól jelentik, az irat aláírói azt kéri, hogy a legközelebbi konzisztóriumában Vucsetics kanonok neveztesse ki. A latin nyelvű irat aláíró közt van Pejasevics gróf volt bán, Erdödy, Nugent, Orsics, Keglevich, Draskovich grófok, Rauch, Altenfels bárók és mások.

A honvédszobor ügye.

— Saját tudósítók távirata. —

Budapest, október 19.

Ez a kérdés mely imhol pár nap alatt olyan magas hullámokat vert, ma már olyan dülöngébe jutott, hogy a legveszedelmesebben fenyegeti az állaposodás. Evégre is a képviselőház a hőmérője annak a háznak, amelyet a Hentzi szobornak szánt koszoru keltett. Ez a hőmérő pedig ma fölötté alacsony fokon állt, már ami a lelkesedés tüztét illeti.

Üres karzatok és még a karzatoknál is

becses otthonába szintén nagyon sokszor el fogok látogatni. Jegyzőkönyvembe már nem fért a sok név és lakás, amiket meg kell majd vizitálnom. Visszakértem néhány névjegyet a báli uraságoktól s azokat is mind tele irtam.

Az első napom így telt el Gödöllőn. De tán haza juthattam? Az egész báli társaságot meghívta korhelyevesre a főorvos ur, természetesen nekem is csatlakoznom kellett. A levesből villás reggeli lett, kinyulva esti 6 óráig, közben tánczal. Aztán mentünk „Elektra”-ba, előadás után estély a diva tiszteletére tánczal, virradtig.

Még épp tizenhatsz egyén volt hátra, akiket részben hivatali, részben társadalmi állásuknál fogva, úgy gondoltam, meg kellett látogatnom. Már két éjjel nem láttam ágyat, nem osoda, ha nem is emlékszem, micsoda különös gondviselés segítségével eshettem át ezen köteles udvariassági tényen, amire oly rendkívül sokat tartanak minden vidéki városban.

Klakkomnak épp a karimája maradt meg s azon keresztül vigyorgott rám a székről egy rengeteg jegyzet-halmaz, mikor — először otthonomban! — fölbredtem; a meglátogatandók összejegyzett névsora és házszáma. Nyomatásban is kitett volna egy vaskos kötetet.

Borzasztó szives itt mindenki!

(Vége következik.)

sokkal türesebb képviselő padsorok a helyzet jellemzői. Csak úgy ödöngélnek a képviselők; a unalom olyan vastag vonásokban hult le arczukról, hogy az ember majdnem megsajnálta őket. Ugyanez az unalom ömlött alá a karzatról is a honatyák fejére.

Különböleg, ha idetenném az ülés első felének a mozgatóit.

Hellfy Ignác.

Podmaniczky Frigyes br.

Erneszt Kelemen.

Szalay Imre.

Olyan emberek ezek, akik vizet zavarnak? Akik a szenvedélyek hurjain akarnak és tudnak viharokat verni? Mind a négy olyan békességes, jóindulatu öreg ur, hogy feleségétől minden egyebet vár az ember, csak azt nem, hogy tovább kavargják a közvéleménynek az ellenzék által mozgásba hozni szándékolt felzudulását.

Ezek közül természetesen csak Podmaniczky Frigyes bárónak adatott meg, hogy a maga állapotja érdekében hathasson. Az ő csendes természete olyan jóízű benyomással volt, mint a nyári eső a fölcserepezett talajra, mint langyos fuvalat a verejtekre. Hozzá még régi honvéd is, akinek van joga beszélni a régi honvédek nevében és nimbuszával szólni.

Károlyi Gábor gróf megjárta ezuttal a közbekialtással. Podmaniczky a fejéhez vágta, ugyan kiméletes gyöngédséggel.

— Amikor már véreztünk, kend akkor legfőleg még csak a — dajkájá karján dűnynyögött.

A különben gorombaságokban elég leleményes radikáló gróf ezuttal nem talált kádecziát és ennek a kudarcnak következtében ma aztán hallatlanul csendesen viselkedett.

Visontai Soma beszélt ötödiknek.

Eltársa Vécsey Endre fogcsikorgatva állt fel helyéről s miután elég hathatósan eldűnyyögte.

— Zsidó...

Kivonult a teremből. És ez jellemezte Visontai beszédét végig, ami az érdeklődést illeti. Valamint hogy jellemző az Vécsey és pártjának tolleranciájára még a saját pártiabeli zsidókkal szemben is.

Apponyi tegnapi képzelt diadalára Szapáry elég szóval adta meg a határozati javaslatok gyilkoló felelettel. Nem fogadja el a határozati javaslatot — ugymond — ezt abban semmi biztosítékot sem lél arra, hogy célra vezessen.

A következő öt perc szünet alatt aztán összeült Apponyi az ő fegyverhordozóival s rögtönösen megállapodtak... Hogy menten azt a jövő mutatja meg. Bár előre is látható, mert Apponyit ismerjük annyira. Kezet fog ismét a függetlenségekkel, amint ezt már annyiszor megtette, ha a kormány az ő világ ijesztő medikamentumát nem akarta bevenni.

Csak rajta! Ez fog legalább is annyit beszélni a kormánynak, mint a menyit Apponyinak bizonynyal fog ártani.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 760.0 mm., délután 3 órakor 760.8 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor C° + 6.7, délután 2 órakor C° + 13.7. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 4, délután 2 órakor E. 2. Felhőzet: reggel félborult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Pécskai levél.

(Egy gyűjtés eredménye. — Színészet Szebenlábá. — Az öreganyók öröme. — Népgyűlés contra Hentziszobor kioszoruzás.)

Pécska, október 19.

A pécskai iskolásnövendékek gyengédebb része évenként jelét szokta adni a tanítójához való raga szakodásnak s bizonyos ünnepek alkalmával megajándékozta vezetőit különféle tárgyakkal. A

tanítók pld: kapnak pálinkás poharat, boros palaczkokat, egy-egy üveg valódi vilgosi cognakot stb. amint a kis növendékek elgondolják. A gyűjtés igen szépen szokott eredményezni. Ez évben se ünnepet nem várt egy jóleányka se névnapot, hanem megkezdte a gyűjtést s mivel az öregapó nem valami bőkezű, ha ajándékozásról van szó, belemarkolt a kis gyűjtő a ládafiókba szépecskén kiemelt az ott szunyokáló bankókból 50 forintocskát s beállított a boltba, emléktárgyakat vásárolni. A tanítót meglepte a figyelem, s utána nézett a gyűjtésnek s csakhamar kiszült, hogy a gyűjtést az öregapó eszközölte, de nem a tanítónő, hanem a maga részére s az unoka csak belekontárkodott abba. A tárgyak visszavándoroltak a boltba, a jószívű leányka pedig fájlalja a bukást, no meg valami emlékpálca szuhogását.

Dankó Pistához ez évben többször volt szerencsénk, de mostani ittlétével nem annyira nekünk hozta meg a szerencsét, mint azon színész-társulatnak, mely egy személyben képes volt az általa megállapított teljes műsorral magas igényeinket kielégíteni. Ime a szinlap. „Nemzeti színészet. Pécskán a központi szállodában ma legelőször adatik Dankó Pista soloja mellett az Európa-szerzte nagy szenatio keltett: Kólera Cseppek rémdrámája 3 be-és 1 kirugásban. Személyek: Barlangó Peti vándorszínész Segédszínészek a: publikum Laborans: ragalebérőség. Helyek: Tetzés szerint. Kezdeté esti 8 órakor, vége akkor, a mikor.” A felhívás pompásan sikerült s Dankó legújabb keringője alatt körben lejtettek a poharak s Barlangó Peti esti 10 órakor a harmadik felvonást csinálta. A segédszínészek még ekkor rendületlenül ülték meg helyüket. Barlangó még egyszer nagyot sóhajtott a cseppekben s Dankó rikatta hegedűjét. De bekövetkezett az átkos visszahatás. Kiütött a kolera. A doktorok szinpadon ugráltak, lefűlelték a fűszínészt s a segédek nekifutottak a karbolos asztalóknak, Barlangó czélt ért. A függöny legördült s Dankó védenze meg se állt Battonyáig — tömögt zsebet és hassal. Dankó nyugodtan mosolygja, miként mentett meg egy színészt az éh-és kolera-haláltól.

Nagy-Szeben egy hosszut nyújtódzott s rátette lábát a pécskai határra. Megtetszett neki a kis eldorodó. S jól számitott, mert napokon keresztül egész bucsujárást rendez a gazdaközönség a szebeni földhitelezés itt megtelepült ügynökénél s egyre-másra táblázatja be földjét a kölcsönre. Számító népünk azt hiszi, örökké él s előtte az a 34 félév csak sifli s hogy megmenekedjék 4—500 forintoss váltótartozásától, leköti bírtokát rengeteg hosszú időre 1000 forint kölcsön mellett. Szeben örül, de Pécska nem tudja 34 fél év után örül-e, vagy örül?

Nagy az öröm az itteni öreg szülék között, mert rég óhajtott vágyukat teljedesésbe menni hiszik. Rég fájt ugyanis nekik a kincstár azonszükmarkusága, hogy a goth-modorban épített templom falazata meszele n hagyott. Most a közönség közel 100 prima földet határozott köréje, hogy megkeskenyedett töltése szélesítesse. A nének most kieszték, hogy abból sarat csinálnak s valahára bevakolják a templom falát s bemeszelik Szebb is lesz mindjárt, bizonyítgatják — Csak azzal nincsenek kibékülve, — miért meszelik télije? — Ugy ám — szól az okosabb — mert az új plébános aszonta, hogy ő mezesetlen templomba nem teszi be a lábát. Ez oszténg a pap! hangzik az általános dicséret.

Azt hiszi a világ, hogy mi pécskaiak a politikával nem is foglalkozunk, Pedig dehogyan nem! Meg van nekünk is a magunk dicső Apponyija, nem hiába az ő szekerét húzzuk. Ez a mi Apponyink elhatározta a kis kaszinóban, hogy november 2-án megkoszoruzza — önmagát s nevét azal örökíti meg, hogy népgyűlést hi egybe s tiltakozik a Hentzi-szobor — felállítására ellen s inkább megtoldja a honvédszoborra adott 2 hatosát még egy piczulával, de a „hazaellenes dolgot nem tūri.

Amint hírlik, a népgyűlés összehívására a bizottság megalakult s hacsak eső nem lesz, processióval megy ki Pécska közönsége a temetőbe, hogy ellensúlyozással megkoszoruzza azon jelesek sírját, kik a közönség felvirágzását szívőkön hordozták. Sőt tervbe vette kölyök-Apponyink azt is, hogy a „Pörnye“ „Lazák“ „Kutyaszoritó“ stb utca neveket megváltoztatja s az érdemeket szerzett egyének nevére keresztelteti. No, de ezt már nem hiszi a... Kronikas

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Október 20. —

Borús.
Hűvös.
Helyenként csapadék.

Az

„ARADI KÖZLÖNY”

előfizetési árai:

Helyben	Vidéken
házhoz hordva:	szétküldve:
Egész évre 12 frt — kr.	Egész évre 14 frt — kr.
Fél évre 6 frt — kr.	Fél évre 7 frt — kr.
Negyed évre 3 frt — kr.	Negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.	Egy óra 1 frt 20 kr.

Egyes szám ára helyben 5 kr, vidéken 6 kr.

Az előfizetési pénzek, valamint hirdetési és egyéb díjak az „ARADI KÖZLÖNY” kiadóhivatalának küldendők, ugyszinté ide utalandó minden oly ügy, mely a lap anyagi részét illeti.

Mutatványozásokat egy héttig ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Az „Aradi Nyomda-Társaság”.

HIREK.

Október 20. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Kant. János. — Protestáns naptár: Iréno. — Görög-keleti naptár (október 8.): Palógia. — A nap két 6 óra 27 perczkor, nyugszik 5 óra 1 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola, földszint.

Október 23. Az aradi szabadelvű párt közgyűlése délelőtt 11 órakor a Krispin-teremben.

Október 25. Fogyasztási adók megváltása iránti tárgyalás délelőtt 9 órakor a városházán.

Október 25. Az 1848—49. évszázad honvédek tanácskozása délután 5 órakor a „Fehér Kereszt”-ben.

Október 30. A reformáció ünnepe.

Október 30. Az aradi honvédegyetel közgyűlése.

— Rzemélyi hírek. E á b i á n László főispán Elekről, hol a szolgabírói hivatal ügymenetét vizsgálta felül, tegnapi este hazaérkezett. — Szathmáry Gyula alispán a József nádor malomcsatorna bejárásáról szombaton hazaérkezik.

— Aradváros vízvezetése. A vízvezetési és csatornázási albizottság tegnap délután fél 5 órakor zárt ülést tartott, melyben a vízvezetékre vonatkozó szerződés megkötésének módjait és a vízvezetékéről szóló szabályrendelet tervezete tárgyalatott.

— A hideg. Oda a vénaszonyok nyara. Szürke felhők szűrődtek össze az ég kárpitján és a fényes, melegítő napsugarat elzárták a földtől talán hetekre. Feltűnő módon lehült a levegő. Ritka ember tűnt melegvérése mellett, ritka ember hagyja otthon a felső kabátját. Ősz van; beköszöntött a hideg, a szegény emberek réme. A hideg, melyre a ruhátlanok, a kajléktalanok megrémülve gondolnak; a hideg, mely egyuttal az éhezést, a nyomort is jelenti azoknak, akiket a sors kizárt a jólétekből, a boldogságból. A hideg pedig nem is olyan borzalmas, mint minőnek a nyomorultak tartják, mint aminőnek érzik. A hideg a tehetősek előtt az élvezetek előhírnökét jelenti. Boldog családi otthonban, kellemesre fűtött szobában nézni a kandalló ajtaján át a libegő lobogó lángot, az izzó tüzparazsát, míg oda künn megrázza ablakunkat a téli hangokat dudoló szél; jóleső izgalommal készülni a tánczvizalmak gyönyört kínáló báltermibe; nap mint nap várni a első fagyást, mely a korcsolyapálya mulatságait juttatja eszünkbe; lesni az első hóhelyet, mely rövid időre kilátásba helyezi a csillingelő száncázás kellemességeit; együtt és egyenként mind kedves, jóleső jelenségek. A hideg a módosoknak gyönyört, mulatságot, élvezetet jelent. Van még a hidegnek egy másik előnye is, amint a gyengébb idegzetűek ez idő szerint nagybecsülnek és ez az, hogy a kolera megöli. Ugy legyen!

— Az aradi országos vásárt megtartják. Tegnap egyik helyi lap az aradi országos vásár elhalasztásáról hozott hírt. Ezzel szemben hivatalos értesülés alapján jelezhetjük, hogy az aradi országos vásár elhalasztása nézve mindez ideig még csak indítvány sem tétetett s a vásár eddigi dispoziói szerint meg fog tartatni. A vásár ügyében terjesztett ugyan be a közegészségügyi bizottság egy oly értelmű javas-

latot a tanács elé, mely szerint azon városok áruai, melyekben kolera van a vásárról kitiltassanak, de a vásár elhalasztásáról illetékes körökben eddig mit sem tudnak.

— Halottak napja előtt. Közledek a halottak napja. A természet is gyászba öltözik. A tegnapi hűvös éjszaka csipős szele elhamvasztotta a másodvirágzásnak induló gesztenyék bimbait, s egyhanguvá tette a nemrég zöld parkokat. A zizegő avar, a tar ágak és sárguló levélkék emlékeztetnek a halottakra. De nem csak ezek hirdetői e szomorú ünnepnek, hanem a kereskedések is, melyeknek portáléja és kirakata már most tele van agatva díszesebbnél díszesebb koszorúkkal, s a virágkereskedések, hol a szomorú passzióvirág integet s jelenti: „Az élet álom!” A közönség is készül a gyásznappra, s naponkint a temetőbe mennek, hogy felhantoltassa nyugvó imádoztjának, drága halottjának sírját, hogy életet öntsön az elhagyott birodalomba, hol csak a néha felhangzó lélekválság harangcsengése szakítja meg a csöndet.

— A legújabb koleraeset. Megirtuk, hogy Petrovits Mita, a Winkler-féle bőrgyár egyik munkása kolera gyanus tünetek közt megbetegedett s hogy súlyos állapotban szállították a barakkórházba. Ez a hír óriási konsternációt szült a városban, a mi nem csoda most, mikor egyik vidéki városba a másik után cipelik be a fővárosban még egyre dúló kolera bacillusait. Tegnap a közönség lázas izgatottsággal kapkodott a helyi lapokért, hogy meggyőződést szerezzen, miben áll a gyanus koleraeset s csakugyan igazak-e azok a rémhírek, miket róla a városban villámgyorsan szájjeltesztettek. A lapok egyebet még nem hozhattak a gyanus esetről, mint azt, hogy Petrovits Mitát Posgay Lajos dr főorvos és Leitner Ernő dr kerületi orvos beszállították a barakba s hogy a beteg felette rossz borbén van. Tegnap már megnyugodtak a kedélyek, mert kiderült, hogy ez a gyanus eset is olyan, mint a többi volt s hála a hatóság s az orvosi kar erélyesen keresztülvitt óvintézkedéseinek, ázsiai kolera-ról szó sincs. Petrovits Mitát erős hányáskezelés fogta el, mi a barakkórházban is hosszú ideig gyötörte. Posgay Lajos dr főorvos késő estig figyelte a beteget s minden kétséget kizárólag, rájött, hogy a gyanus páciens abban a bajban szenved, mibe a munkás osztályból s a köznépből most sok beleesik. Jólakott bűzös szára z-h a l l a l, ivott rá néhány flaska vizet s ez okozta a hányáskezelést. Ez esetből okulva felette kívánatos volna, hogy a kiálthatatlan bűzü, különben is egészségtelen száraz hallal való tüzerkedés a város területén felhagyassék, legalább addig, míg a kolera teljesen megszűnik az ország minden vonalán.

— A király koronái. Az új huszkoronásokat, melyeket tudvalevőleg Ferencz József aranyoknak fognak megkeresztelni, Wekerle, az aranyminiszter, tegnap mutatta be ő felségének. A király nagy örömmel szemlélte a vadonatúj pénzmagot és kijelentette, hogy az érmek külseje és veretése rendkívül tetszik neki. A király koronái valóban igen csinos kis jószágok, melyekből nagyon üdvös dolog lesz mennél többet szereznit be a konyhára. A most született bájos, karcsu sárga csikók egyébiránt rendkívül gyorsan szaporodnak, már a hét folyamán ötvenezred magukkal lesznek majd a kincstár pénzzacskaiban. És reméljük, hogy az új aranyokkal fináncziánk is aranykorszakát éli majd.

— Az aradi kir. közjegyzői kamara részéről ezennel közhíré tétetik, hogy Nemes Antal kir. közjegyző Körösbányán közjegyzői működését 1892. évi október hó 20-án megszünteti, s a megüresedet körösbányai kir. közjegyzői állásra, annak betöltéseig, helyettesül az aradi kir. közjegyzői kamara Ké-

nosi Sándor József dévai kir. közjegyzőt rendelte ki.

— A difteritis szünik. Örömmel konstatáljuk, hogy a gyermekek réme a difteritis, mely Aradon már napok óta kísért, tegnap nem kívánt újabb áldozatot. Egyetlen új betegülési eset sem fordult elő.

— Arad megye fogyasztási adója. Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság most foglalkozik az egyes községek fogyasztási adójának megváltása tárgyában megtartandó tárgyalások határnapjának kitűzésével. Eddig a következő tárgyalások vannak kitűzve: Október 24-én lesz a kladovai, kikiáltási ár 811 frt 9 kr, konopi kikiáltási ára 1132 frt 28 kr, a glogováczi kikiáltási ára 3775 frt, a gyuliczai kikiáltási ára 1054 frt 1 kr, a soborsini kikiáltási ár 4893 frt 16 kr, a marosszlatinai kikiáltási ára 2578 frt 85 kr, a batuczai kikiáltási ára 328 frt 75 kr, a szabadhelyi kikiáltási ára 1462 frt 45 kr, ó-és új-paulisi kikiáltási ára 2727 frt, a kurticsi kikiáltási ár 1299 frt 82 kr. Október 25-én a gyoroki kikiáltási ár 3828 frt, 10 kr; a tótvaradi, kikiáltási ár 19,811 frt 47 kr. Október 27-én a ménesi kikiáltási ár 1417 frt, a nadabi, kikiáltási ár 2867 frt 87 kr; a berzovai, kikiáltási ár 2480 frt 94 kr a grossi, kikiáltási ár 368 frt 57 kr; a kisjenői, kikiáltási ár 10,536 frt 23 kr; az erdőhegyi, kikiáltási ár 3452 frt 10 kr; a németperei, kikiáltási ár 2796 frt 64 kr; a miskei, kikiáltási ár 2312 frt 44 kr; a kapruczai, kikiáltási ár 902 frt 90 kr; a vinyesti, kikiáltási ár 410 frt 91 kr. Október 28-án a csermői, kikiáltási ár 7950 frt 9 kr; bokszei kikiáltási ár 7554 frt 24 kr; a repszei, kikiáltási ár 2483 frt 64 kr; a monyorói, kikiáltási ár 1189 frt 50 krajczár; az almási kikiáltási ár 4577 forint 21 kr; az alsósi, kikiáltási ár 1339 frt 83 kr; a bogyesti, kikiáltási ár 606 frt 1 kr; a kakarói, kikiáltási ár 369 frt 30 kr: Október 31-én a szintyei, kikiáltási ár 2703 frt 44 kr; a mikalakai, kikiáltási ár 2424 frt 12 kr; az ágyai, kikiáltási ár 2359 frt 24 kr. frt 24 kr. A tárgyalások minden határnapon délelőtt 9 órakor az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében fognak megtartatni. A mennyiben a fogyasztási adók megváltása iránt eltartandó első tárgyalások nem vezetnének a kívánt eredményre, a pénzügyigazgatóság, tekintettel az adómenház kezelésének nehézségeire, új tárgyalásokat fog kitűzni. A tárgyalásokra eleve is felhívjuk meggyónk érdekeltségének figyelmét.

— Befejezett gyárvizsgálatok. Binder Lajos miniszteri biztos, országos iparfelügyelő tegnap befejezte Aradon a gyárak vizsgálatát és mindent rendben talált. A miniszteri biztos ma reggel utazik vissza Budapestre s tapasztalatairól jelentést tesz a kereskedelmi miniszteriumnak.

— Utóállítás. Ma reggel 9 órakor utóállítás lesz az aradi várbán, melyen a polgári hatóságot Posgay Lajos dr. tiszti főorvos és Ma cyc h Ottokár rendőrhadnagy fogják képviselni.

— Besze Jánosról. Közéletünk egy kiváló embere a boldogult Besze Jánosról a következőket írja nekünk:

Körülbelül tíz év előtt láttam az öreg urat utoljára.

Este találkoztunk egy álló-úti apró vendéglőben, ahova egyetemi hallgatók jártak akkor, kik az őz Besze Jánost nagyapjuk gyanánt tisztelték s óraszámra elhallgatták a beszélgetését.

Mert szívesen beszélt az öreg ur és nagyon szerette a fiatalokat. Emlékezőseinek tárgyát azonban mindig a szabadságharc idejéből merítette; újabb dolgokról és a saját személyéről következetesen hallgatott.

Utolsó találkozásunk alkalmával mnemotechnikai mutatványokkal mulattatta az asztalához gyűlő fiatalokat. Bámulatot keltő dolgokat produkált. Akik nem ismerték őt, fortélyt sejtettek az ügyesség mögött; de mi tudtuk, hogy az öregnek rendkívüli emlékezőtehetsége van s hogy azok a mutatványok éppen azért bámulatosak, mert, semmi fortély nincs azokban.

Besze János összekevertetett két csomag francia kártyát s azután három ízben végigtekintvén nagy lassan a kártyák sorrendjén, hibátlanul elmondotta, mily rendben következnek az a száznegy kártya egymásután. Tizenöt percz alatt betanulta s el tudta mondani két óra mulva is.

A fiatal jogászoknak azonban, kik nemrég-ráz-

ták le a gimnázium porát, sokkal inkább imponált Besze bátyánk a latin és görög klasszikusokban való páratlan jártasságával. Valamennyit betéve tudta s még az általa ismert kiadások lapszámára is emlékezett. Megmondta, hogy az a mondat vagy az a vers melyik lapon van?

Akkor még nem viselt szakállt: de intelligenciájára csak gondosan beretvált álla volt; egybéként oly szegényesen volt öltözve, hogy sajnálattal kellett emlékezniem a jobb napokra, melyeket mint heves képviselő s utóbb mint a pénzügyi legfőbb bíróság elnöke látott.

— **Veszedelem a szomszédban.** A kolera Szegeden csökkenő félben van, amennyiben a lefolyt 24 óra alatt sem fordult elő kolerikus megbetegedés. A járványbizottság tegnapi ülésén sem jelentettek megbetegedést s az ülés is alig tartott két percnél tovább, nem tettek semmiféle előterjesztést. A járványkórházban fekvő Sipos Anna kolerás-beteg is jobban érzi magát s a megfigyelő kórházba szállított Lászlóné Balog Anna és Föhrlich Karolinán kolerát nem konstataáltak, mint bélhurutban szenvedőket beszállították a városi közkórházba. A kolerásnak talált Székely Mariska már fönn van. A járvány-hórházban fekvő többi beteg is elég jól érzi magát.

— **Utépítés.** Arad legnagyobb forgalmu úttestének rossz kövezete miatt már sok panasza merült fel. Mint örömmel értesülünk a Főútnak a Nádor-utczától a Széchenyi-utczáig terjedő része koczkakövel leendő átkövezését már megkezdtek.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Egy ifju leány akart tegnap megválni az élettől, mely előtte üresnek látszott, s mert a halál az ifju élettekkal nem oly könnyen végez, önkézzével akarta kioltani életét. A szerencsétlen leány K. Etelka, aradi iparos leánya. Az öngyilkosság gondolata úgy látszik már régen foglalkoztatta, mert erős elhatározással hajtott végre tervét. Tegnap délután négy óraker elhagyta a Deák-Ferencz-utca 95. számú házában levő üzletüket, s ugyane házában levő lakásuknak padlására ment, hol gégéjét és kezének ütőreit borotvával elmetsette. A leány hosszú távolléte feltűnt hozzátartozóinak s keresésére indultak, s vége ráakadtak nagy keresés után a padláson, hol vértócsában, eszméletlenül fektüdt. Azonnal orvosokért küldtek, kik a helyszínen megjelenvén, a vérzést elállították, s konstataáltak, hogy a leány öngyilkossági szándékából követte el eme tettét. A kerületi orvos Ottvós Dániel dr után még megérkezett Leitner dr s később Schusztér Henrik dr. is kik szintén mindent elkövettek az ifju élet megmentésére. Az utcán hir hallatára nagy tömeg csődült össze, azonban a megjelent rendőrhadnagy Bartók Kálmán a rendőrséggel szétoszlatta. A leányt otthon ápolják. Állapota igen aggasztó, s az orvosok a nagy vérvesztés folytán kevés reményt fűznek életéhez. Az öngyilkosság oka még ez ideig ismeretlen, mert a beteg eszméletlen állapotban lévén, az eset okának tel-derítésére semmit sem képes vállalni.

— **Hamis vádak.** Marton Ferencz sarkadi ügyvéd Tabajdy Sándor kisjénői járásbíró az igazságügyminiszternél, a szalon-tai főszolgabíró a főispánnál sikkasztással, visszaéléssel vádolta. Vádjai — mint nekünk sürgönyzik — alaptalanoknak tűntek ki. A nagyváradi királyi tábla hamis vád miatt vád alá helyezte őt.

— **„A kolera.”** Ez a czime E. Kovács Aladár budapesti mentőegyesületi elnök könyvének, melyet használat végett 100 példányban hozatott meg Aradváros tanácsa. A könyvek, melyekben a kolera elleni óvintézkedések vannak népies, könnyen megérthető immodorban tárgyalva, tegnap érkeztek meg Aradra s osztattak ki a rendőrség között.

— **A torontali „sikkasztás.”** Fővárosi tudósítónk távirata alapján mi is, valamint az (összes központi lapok) közöltünk egy hírt a felső torontali ármentesítő-társulatnál állítólag elkövetett rendeltenségek és sikkasztások felől. Most ezen ügyre vonatkozólag illetékes oldalról azt a helyreigazítást vet-tük, hogy a számvizsgáló-bizottság a társulati

számadásokat átvizsgálván, a maga részéről hangsúlyozta, hogy a pénzkezelés tisztaságához a gyanúnak árnyéka sem férhet. Minthogy a számvizsgáló-bizottság a számadásokat csakis számszerűleg vizsgálta át, azoknak egyéb szempontokból való megvizsgálására a napokban megtartott közgyűlés a társulati elnököt kérte fel. Bónay Jenő elnök a vizsgálatot még nem foganasította, tehát az annak eredményeképp közzétett hírek minden alapot nélkülöznek.

— **Határozás a kolera miatt.** Arad város tanácsához tegnap érkezett le a kereskedelmi miniszter intézménye, melyben multkori tilalmát visszavonja és kijelenti, hogy a citrom s egyéb déli gyümölcsök Budapestről is szállíthatók. Ugyancsak egy másik leiratban tudomására hozza, hogy Olaszország is határvonalat állított az ausztria és magyarországi uraságokról levetett ruhák, nemkülönbén mindenféle rongyok ellen.

— **Gyilkos pénzhamisító.** A szegedi rendőrség, mint onnét írják, tegnap este ritka szerencsés fogást tett. Kézrekerített egy híres hamis pénzverőt, a ki ezerszáma gyártotta az ezüst forintosokat és elárasztotta azokkal az egész országot. Az illetőt Schaaf Jakabnak hívják, a ki hitvesgyilkosságért 20 évre volt elítélve, de két év előtt feltételeesen szabadlábra bocsátották. Ranko Adolf korcs máros, kinél két izben hamis pénzzel fizetett szolgáltatva a rendőrség kezébe. Ranko főkapitány tegnap reggel házkutatást tartott nála és felfedezte pénzverdejét, mely a pincze alatt egy rejtett kamarában van, felszerelve a legkitűnőbb lyukasztó, nyomó-gépekkel, finom műszerekkel és nagy ügyességgel készített pénzmintákkal. E helyiségben a kész és félig kész ezüstforintosok egész halmokban hevertek. Minden fiók tömve volt hamis forintosokkal. A kiadásra szánt darabok nagy zacskóban raktározva hevertek. A hamisítványok kitűnően sikerültek; nyomuk korrekt, csengésük tiszta, pakfongból vannak, de oly jól ezüstözve, hogy az ezüstpróbát is kiállják, csak a „bizalmam az ősi érényben” köriratukról, mely kevésbé sikerült, ismerhetők fel. A hamisító nagy költsékezésének palástolása végett, fakeskedést folytatott. A pénz forgalomba hozásánál sok büntérsé volt, de még nincsenek kinyomozva. Budapestre sokszor nagy mennyiségben szállított hamisítványokat. Schaaf a pénzverést egy rabtársától tanulta a fegyházban. Schaaf saját bevallása szerint négy hónap óta üzi, de a nyomozás azt mutatja, hogy Schaaf már egy évnél is több idő óta veri a hamis pénzt. Schaaf Szegeden az Új-téren emeletes házat vett és ennek pinczéjében volt teljes felszerelésű pénzverdejé. Schaafnak valószínűleg Budapesten vannak büntérsái.

— **Táncziskola megnyitás.** Özv. Somogyi Józsefné jó nevű táncziskoláját folyó hó 22-én szombaton megnyitja. Ajánljuk az érdekeltek figyelmébe.

— **Beszüntetett Vásárok.** A folyó hó 23-iki s z e k e s f e h é r v á r i, 26-iki c s a b a i és 29-iki c s a n á d p a l o t a i országos vásárok mint az aradi kapitányi hivatalt értesítik, a kolerajárványra való tekintettel beszüntetettek.

— **Áruló ing.** Tóth Ferencz czégyeres betörőről megirtuk tegnap, hogy betöréses lopásért átkisérték a vizsgálóbírószághoz. Alig bocsájtották szabad lábra, már is újabb lopás miatt került a kapitány elé. A kapitány egy nála levő ingfoszlényről ráismert Tóth Ferencz ingére, amelyről kisült, hogy a Boros féle szálláson lopta egyéb ingósággal együtt. Tóth ot újból lakat alá tették.

— **Csekélység az egész.** Tegnap délután egy falusi asszony beállított a bírósághoz s nagy siránkozással kérte, hogy az ő Jankó fiát nem hozták-e be a zsandár urak, mert vasárnap este óta, mióta két szuronyos zsandár elvitte, még hírt se hallotta.

— **Mit csinál a maga fia?** — kérdezték tőle.

— **Csekélység az egész, szót sem érdemel az szépen kérem.**

— **No, de hát mégis, miért fogták meg a csendőrköt?**

— **En bizony magam sem értem az egész dolgot.** Tetszik tudni kérem, vasárnap verekedtek egy kicsit, s aztán úgy találta fejbe ütni a Macsi Jósikát, hogy azóta meg se mukkant. Nem hiszem, hogy ezért az urak elébe hozták volna és most bejöttem megtudni, hogy mit csinált hát mégis az a fiu, a miért a zsandár urak olyan

szégyenbe tették, hogy vasraverve vitték el a faluból.

Mikor aztán megmagyarázták az asszonynak, hogy a miatt a csekélység miatt jó pár évig nem fog a fiával találkozni, nem tudja, hogy mit tegyen: sirjon-e vagy csodálkozzék. Utoljára is sírásra adta magát, s keserves zokogás közt haladt le a lépcsőkön.

— **A kiket köröztetnek.** B e t t e l h e i m Adolf volt aradi könyvkereskedő vétkecs bukáért az aradi kir. törvényszék, P a p p Demeter b.-gyulai illetőségű jegyzői irnokot pedig sikkasztásért a boksáni büntető járásbírószághoz országszerte köröztetni.

— **Pályázatok.** A máramaros-szigeti kir. ügyészségnél kir. ügyési állás, hat. okt. 31. A nagykanizsai kir. törvényszéknél aljegyzői állásra két hét, alatt. A verseczi kir. járásbírószághoz albirói állásra, 2 hét alatt.

Gyászrovat.

Ferencz János borosjenői gyógyszerész elhunytáról részvétellel vettük a következő gyászjelentést: Özv. Ferencz Jánosné szül. Molnár Clotild, ugy gyermekei Anna, Mariska, Gyula és Ilona, valamint a számos rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetlen jó férj, illetve atyának F e r e n c z J á n o s gyógyszerésznek, f. hó 18-án, reggeli 9 óraker, élte 67-ik évében, rövid szenvedés után történt gyász elhunytát. A boldogult hült tetemei folyó hó 20-án, délelőtt 11 óraker fognak a halottas házból a róm. kath. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 22-án, délelőtt 10 óraker fog a helybeli róm. kath. egyházban az egek Urának bemutatni. Borosjenő, 1892. október 19. Béke hamvaira.

S P O R T.

— **Sikerült vadászatról** ad hirt levelezőnk a következő tudósításban. Kedélyes vadászatot rendezett a vingai vadász társaság f. hó 16-án saját határában. Az eredmény minden eddig tartott vadászat fölött áll. — Ugyanis három hajtasból 45 nyulat ejtettek el. Délután 4 óraker a vingapusztai csárdában jobbnál jobb ételek és italok kerültek elő a pinczetokokból és ládákból, melyet K r ó n K á l m á n kitűnő humora C s á k y István gyönyörű tenorja és S c h e f f e r József a vadásztársaság elnökének határtalan vendég szeretete egészítették ki. A vadászaton résztvettek Bisztriczky József kereskedő, C s á k y István ügyvéd, D e á k Lajos, jegyző, K a l i k i n János birtokos, Kóvér Ignác járásbíró K r ó n Kálmán birtokos, R a d u Aurél albiró, S i m o n Jenő aradi ügyvéd, S c h v ó b Sándor főerdész, S c h e f f e r József főjegyző, S c h e f f e r Vilmos pénztárnok P o k o r n y i Péter tanító Pitzer Lajos kereskedő, V e r e s s Lajos tanácsnok és Z a b o j s z k y István tanító ur.

Egyletek, Társulatok.

— **Az aradi zenekedvelők egyesülete** folyó évi október hó 23-án délelőtt 11 óraker a zenede helyiségében évi közgyűlést tart a közzétett napirenddel melyre az egyesület t. tagjait meghívja az e l n ö k s é g.

Színház.

A színház műsora:

Október 20. (Csütörtök) Boissyi boszorkány, operette.

Október 21. (Péntek) Saint-cyri kisasszonyok, vígjáték először.

Október 22. (Szombat) Kertászléány, operette.

Október 23. (Vasárnap) Délután Uff király, operette, este Bukow.

Október 24. (Hétfő) Bolondok háza, bohózat.

Szegény Jonathán.

— Október 19. —

Erdekes szerepváltozások voltak tegnap Szegény Jonathánban Millöcker e hirtelen nagy népszerűsége szert tett, kedves zenéjű operettjében.

K o z m a, kedvet kapva a Madarász Adámjában elért szép sikerétől, másik erősen komikus szerepre is vállalkozott a Jonathánra. Dicséretére legyen mondvá, vállalkozása kitűnően sikerült. Eleven gyorsváltó szakács volt s ezen előnyei szerepe azon részében is

negmaradtak; midőn ugorkafára oly merészen felkapaszkodik a derék Jonathán. Mondanunk sem kell, hogy kivált az énekpartit érvényesítette kitünően. Sokszor megtapsolták.

A második változás, hogy Vandergoldot Gergeley játszotta és énekelte, ámbar öt már tavaly e szerepben láttuk. Tegnap teljesen hangjánál volt s szép dalaival zajos hatást keltett.

Uj volt még Sziklay Kornél (impresszárió), ki minden ügyességét latba vetve mókázott s arattól méltó tapsokat.

Hogy Somló né ez uttal a legkedvesebb, legaranyosabb Molly s Margó Zelma elég jó Harriet volt, feleslegesen mondunk. Az összjáték kifogástalanul ment; a színház félig telt meg.

VEGYESEK.

— reverendás tolonczok. A Romában tartózkodó foglalkozás nélkül való papokkal szemben az olasz kormány, kemény rendszabályhoz akar nyulni. Az olasz kormány ezeket a papokat ki akarja utasítani Rómából. A Vatikánban azzal a tervvel foglalkoznak, hogyha az olasz kormány ehhez a rendszabályhoz nyul, a kiutasított papokat az Egyesült-Államokba küldjék misszionáriusokká.

— Drasche tanár a koleráról. Drasche dr. a bécsi orvosi fakultáson érdekes előadást tartott a kolerajárvány természetéről. Az előadás bevezetésében a tanár azt mondta, hogy a kolera az ő véleménye szerint, ép úgy megfog valamikor szünni mint a hogy nagyon sok a középkorban fellépett járvány megszűnt. A járvány, a városok és országok javult közegészségi viszonyai folytán, már most is sokat vesztett járványjellegéből. Ennek bizonyosságát hivatkozik Angliára, mely kitűnő egészségügyi szervezeténél fogva, 1866 óta ment maradt a kolerától. További fejtegetéseiben kimutatta, hogy az 1884-től 1887-ig a kolera bar hosszabb ideig tartott, de aránylag szűk területen lépett fel és sok áldozatot szedett. Ausztriában egyes-egyedül Triestben lépett fel, a honnét nem terjedt tovább. A járvány sokkal hevesebben lépett fel Magyarországon s különösen Budapest szenvedett sokat a járvány alatt. Ennek mindenekelőtt a rossz szűretlen Dunavíz volt az oka. A tudós sajnálatl kontatálja, hogy ebben a tekintetben Budapest helyzete semmiben sem változott s ez boszulja meg most magát a magyar fővárosban.

— Czápa a Quarneróban. Egy idő óta gyakran megtörténik, hogy Quarneróban czápát fognak a halászek. Most is azt táviratozzák Fiuméből, hogy ott Porto-Re közelében egy ötödfél méter hosszú czápa lett a halászek zsákmánya. A hajósok ennek következtében most nagyon óvatosak s egyáltalában nem mernek a nyílt tengerben fürödni.

— Gyilkos majom. Hogy a majom utánzó hajlandósága milyen veszedelmes lehet, azt szomorúan tapasztalta egy párisi úri ember, a ki egy karakasi utazótól egy majmot kapott ajándékba. Az állatot hamar megszerették gyermekei, a kiknek sok multságot szerzett. E hó tizenhatodikán a gyermekek azzal mulattak a kertben, hogy nyilakkal hegyes nyilvesszöket röpitettek a levegőbe. A majom sokáig nézte ezt, míg végre fölkapott egy heverő ijat, rátette a nyilvesszöt s a legidősebb fiut szíven lötte. A szerencsétlen gyermek azonnal meghalt.

— Gyilkos majom. Hogy a majom utánzó hajlandósága milyen veszedelmes lehet, azt szomorúan tapasztalta egy párisi úri ember, a ki egy karakasi utazótól egy majmot kapott ajándékba. Az állatot hamar megszerették gyermekei, a kiknek sok multságot szerzett. E hó tizenhatodikán a gyermekek azzal mulattak a kertben, hogy nyilakkal hegyes nyilvesszöket röpitettek a levegőbe. A majom sokáig nézte ezt, míg végre fölkapott egy heverő ijat, rátette a nyilvesszöt s a legidősebb fiut szíven lötte. A szerencsétlen gyermek azonnal meghalt.

— Cenzúra a gyárban. A világhírű Krupgyár, mely huszezer munkást foglalkoztat, 1887-ben összes munkásainak megtiltotta, hogy az Essener Volks-Zeitung és Rheinisch-Westfälischer Volksfreund klerikális lapokat tartssák és olvassák. A két tiltott lap most kegyelmet nyert, a mit annak köszönhetnek, hogy az a tudósítás, melyet a gyár alapítója emlékszóbrán leplezéséről hoztak, kielégítette a gyár igazgatóját.

— Elhagyott szerető bosszúja. Egy telivér olasz nő szenvedélye szenzációs szerelmi drámának volt oka az éjjel Velenczében. Boschi Inez, egy 37 éves szépség, megtámadta a kedvesét, dr. Lu z z a t t ó törvényeséki tisztviselőt s két revolverlövéssel halálosan megsebesítette, azután önmagát lötte agyon. Luzattó, a ki most 28 éves, szakítani akart hervadó szeretőjével. A miért könnyen meglehet, hogy az életével lakol. Az orvosok nem nagyon biznak fölépülésében.

— Nagybecsű ajándék a nemzeti múzeumnak. Semsey Ander mint minden évben, ugy

ez idén is bec es és nagyszerű ajándékkal gazdagította a nemzeti múzeum ásványtárát. Nem is említve egész sorozatát a legszébb jegeczekrek, melyek részint hazánk-ból, részint Atrikából valók, kiemeljük különösen egy Amerikában vett nagyobb fog- és állkapocs-gyűjteményt, a legritkább őslények maradványait. Rendkívül érdekes egy kis Isthiosaurus teljesen fennmaradt csontváza, mely a württembergi petróleum-palából került elő. Igen szép és hatalmas az a mamut-agyar, melyet Szolnok vidékén kotortak ki a Tisza medréből. Az ajándékok között kitűnő meteorit példányok vannak, melyeket Semsey Tasásban, Kaliforniában, Afrikában s Szibériában gyűjtött. A gyűjteménytárgyakat most rendezik el az ásványtárban.

— Milán exkirály dementije. Milán volt szerb király, mint Párisból táviratozzák, ujabban is megczafolja azt a felmerült hírt, mely egy oláh hölgygyel való házasságáról s az oláh hadseregbe való belépéséről szárnyra kelték. A nyilatkozat azt mondja, hogy ezekből a hírekből egy betű sem igaz. Milán azt mondja, hogy mint magánember továbbra is Párisban marad s nem óhajt egyebet, mint nyugtot.

— Érdekes eljegyzés. A magyar arisztokrácia egyik előkelő tagjának, gróf Eszterházy Miklósnak, eljegyzési híret írják Rómából. A herceg, mint onnét jelentik, eljegyezte Borghese Kamillia Mária hercegnőt, Borghese Pál herceg és Apponyi Ilona grófnő leányát. A menyasszony 1869-ben született s legidősebb gyermeke Borghese Pál hercegnék, a kinek nevét a Borghese-képtár eladásának ügyében, a lapok utóbbi időben sokat emlegették.

— Hajókatasztrófák. New-Orleánsból az a távirati hír érkezett, hogy az e hó 10-én dühöngött nagy viharban Stranger tengeri hajó a Honduras-Balizebe menet közben zátonyra jutott. Tizenhárom utas a kapitány és három legény vízbe fult. Hongkongból közlik táviratilag, hogy a Bocharalnévű angol gőzös, mely e hó 8 án hagyta el Shangait, a halász-szigeteknél hajótörést szenvedett. A kapitány és a legénység nagyobbrésze életét vesztette. Csak huszonhárom személyt mentettek meg.

— Megtámadott csendőrök. Vas megye, Rábacszent-Mihály községében bucsu alkalmával négy kanász: Darázs Lajos, Horváth Ferencz, Kocsis János és Takács János itas fővel, fokosokkal a meletük tánczolóik közé rohant s többeket súlyosan megsebesített. A csendőrjárat elősietet a garázdálkodókat megfékezni, de vesztére, mert Takács János, a főczinkos, fokosával Kódiás István örvezetőt úgy ütötte föbe, hogy menten összerogyott.

Utolsó posta.

— október 19.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tudósítása. —

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső báró.

Jegyzők: Eszterházy Kálmán gróf, Molnár Antal, Josipovich Géza.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Szilágyi Dezső, Fejérváry Géza báró, Josipovich Imre.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét. Perczel Dezső előadó bemutatja a megyei tisztviselők fizetésének javítására vonatkozó kérvényekről szóló bizottsági jelentést.

Annak idején napirendre tűzik.

Következik a honvédszobor leleplezésére szóló meghívó tárgyalása.

Hefly Ignác a meghívást az erkölcsi képzetlenség közé sorolja, a Hentzi-szobor megkoszoruzására. Ezt még nem rég a tulajdonon is képtelenségnek mondták volna s ime megjött az idő, amidőn a tulajdonnak a színe-java, a kormányra most maga inoziálja a Hentzi-szobor megkoszoruzását. Azt kérdezi, hogy összefér-e: egy kalap alá vonni a most fölemelt honvéd-szobrot a Hentzi-szoborral, egy ünnepély alkalmával ünnepelni a két szoborhoz fűzhető két eszmét? Vadnay példái a lovagias kölcsönös tiszteletadásra nem a legszerencsésebbek. Nem sikerült a többek között az olaszokra való hivatkozás sem. Mert tudvalevő, hogy az olaszok a kivert ellenfél embereinek adták meg a tiszteletet. Ilyen oszt-

rak katonáknak a tiszteletet mi is készséggel megadnók. Azután foglalkozik a miniszterelnök beszédével, amellyel — amint magától értetődik, — nem ért egyet. Rengeteg tévedése Szapárynak az, hogy a magyar alkotmány védelmére hivatott mai közös hadsereget azonosítja azzal a régi osztrák hadsereggel, amely a magyar alkotmány elnyomására vállalkozott. A kölcsönös respektálást kezdtek volna meg Aradon, jelent volna meg Szapáry Aradon és ne engedte volna, hogy a 48-as ünnepélyek a függetlenségi monopolummá válják. Ha kiengesztelődést akarunk, előbb honosítsák vissza Kossuthot, azután lássanak ehhez a nagy feladathoz. Mindenben csatlakozik Eötvös határozati javaslatához. (Eljenzés a szélsőbalon).

Podmaniczky Frigyes báró büszkeséggel vallja magát ama testület tagjának, a melyet a függetlenségi pártion higvelejüknek neveztek. Diosóság volt e testület tagjának lenni, mert e testület és a haza dicsősége egygyé van forva. Azért mert a régi honvédek nem cselekszenek a függetlenségi párt akarata szerint, azért őket a higvelejük kifejezéssel meggyalázni nem szabad.

A honvédszobor-bizottság a kiengesztelődés ünnepévé avatja a szobor leleplezését; hazafiatlansággal vádolni őket ezért nem szabad. Nem szabad élesíteni az egyenetlenség tűzét. Nem jól esik az embernek, aki 44 év előtt már harczban állott, hogy tettéről azok mondjanak itéletet, akiket akkor még a dada karján hordott. (Zajos derűtség.) Kijelenti, hogy tudomásul veszi a honvédszobor bizottság meghívóját és az ünnepélyen való részvételt köteleességének tartja. Sem Eötvös, sem Apponyi határozati javaslatát nem fogadja el.

Ernest Kelemen sajnálja, hogy Podmaniczky oly mereven visszautasítja Apponyi gróf ajánlását, mely egyedül képes az ügyet békésen megoldani. Ezt az ügyet nem lehet kormányelnöki tekintéllyel elintézni. A két szobor közt óriási különbség van. Az egyik a jogos önvédelem, a másik az öszmonarchiának minden elnyelni akaró eszméjének a szobra. A nemzeti becsület áráért ő nem alkudozik, azért a meghívást visszautasítja.

Szalay Károly Eötvös álláspontját pártolja s a mellett is fog szavazni. Szapáry a honvédszobor-bizottság magatartását kárhóztatja, csak megtagadják a közérzületet. A nemzet nem koszoruzhatja meg a Hentzi-szobrot, anélkül, hogy saját magát arcul ne csapná.

Visontai szava tiltakozik az ellen, amit Podmaniczky Frigyes báró mondott, hogy a fiatal nemzedéknek nincsen jogában itelni olyan dolgokban, amelyekben nem volt tényező. Ez nem igazságos álláspont, mert az ezen elvvel a fiatalabb nemzedéknek legszebb ideáljait pusztítja és ragadja el. Nem vehető egy elbírálás alá a honvédbizottság és a kormány eljárása. A kormány, nevezetesen Szapáry azért hozta be a programmba a Hentzi-szobrot, hogy az ünnepélyen ő is megjelenhessen, ő, aki soha hazapas ünnepélyben részt nem vett, és hogy ezzel az ünnepélylyel esetleg ellensúlyozhassa a lezajlott s a magyar nemzet szívéből fölajlott Kossuth-ünnepélyeket. A programmon meglátszik Szapáry szerencsétlen keze, mert a szabadság és a zsarnokság szobrot ezt a két ellentétet vette alapul a kiengesztelődéshez. Ennek az aktisnek az a következménye, hogy a hadsereget bele vonják a politikai akcióba.

Nem hiszi, hogy a szobor megkoszoruzásával eléretnek a végleges, az őszinte kiengesztelés. Nem érti, mért választotta ki hősül a miniszterelnök éppen Radetzkyt, a ki Pestet bombáztatta. Nem érti, hogy mért kell nekünk egy külön kibékülési ünnepélyt rendeznünk e hadsereggel? Csatlakozik Eötvös Károly határozati javaslatához. (Tetszés a baloldalon. Kiáltások. Öt perc.)

Szalay Károly gróf miniszterelnök kijelenti, hogy miután Apponyi javaslatát, amelyben semmi garanzációt nem lát, azt most nem fogadja el. (Helyeslés jobbfelől.)

Öt pert szűnet volt.

Apponyi Albert gróf félreértett szavainak megmagyarázása innen szóval fel ugyan, de a ház bocsánatát kéri, ha felszólalása nem illenék be teljesen a közium keretébe. Szóla nemcsak határozati javaslatot tett, de indványt is, hogy a miniszterelnök értekezze a pártok férfival a megoldás módjára nézve. Concrét propozíciót azért nem tehetett, mert a kormány dolga hogy tájékozást szerezzen.

Ha indítványát elfogadják, nem egy hanem többféle módozatot fog ajánlanani a megoldásra. Kéri e tekintetben a miniszterelnök nyilatkozatát.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök Apponyi elő javaslatára sem reflektál, mert már volt barátságos eszmecsere, amely nem vezetett eredményre. (Helyeslés jobbfelől).

Apponyi Albrt gróf ismétli, hogy hajlandó 24 vagy 48 óra alatt konkrét javaslatával előállni. O megtette kötelességét a kiegyenlítés tekintetében, most már meg fogja tenni kötelességét más irányban is. (Helyeslés a baloldalon).

Horváth Gyula azt hiszi, a miniszterelnöknek az volt a célja, hogy kimutassa a korona előtt, hogy nemcsak a képviselőháznak tagjai a kik elmennek és vannak a kik nem mennek el a Hentzi-szobor megkoszorúzásához A meghívó visszautasítandó.

Budapest, október 19. (Saját tudósítónk távirata.) A képviselőházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyzi:

Az ülés végén Eötvös szólott, megjegyzéseket téve Szapáry tegnapi beszédére. Nánássy Ödön Eötvös határozati javaslatát pártolja, a tanácskozás folytatását holnapra halasztották.

Táviratok.

A delegáció.

Budapest, október 19. (Saj. tud. táv.) A magyar delegáció ma tárgyalta a külügyi tárczát, melyet rövid vita után megszavazott.

A nemzeti párt ülése.

Budapest, okt. 19. (Saj. tud. táv.) A nemzeti párt mai ülésében elhatározta, hogy elsősorban Apponyi határozati javaslatát pártolja, ennek elvetése esetében pedig Eötvös javaslatát támogatja. Kijelentették hogy a megküldött program szlrint való szobor leplezésén részt nem vesz, mert a program súlyosan sérti a nemzeti érdeket.

Az egyetemi ifjuság tüntetése.

Budapest, október 19. (Saját tud. táv.) Az egyetemi ifjuság Rákosi Jenő mellett Csávolszky Lajos ellenére tüntetést tervez.

A kolera.

Budapest, okt. 19. (Saj. tud. táv.) Éjféli óta ma délig 17 beteget vettek föl s ugyanez idő alatt 5 halálozás fordult elő. Az új betegek a következők: Baumgarcu Ferencz sörfőző (kőbánya Dreher-féle sörház), Moszkál József mézszáros (kőbánya, Drasche-féle téglagyár), Simon Mari (n.diófa-utcza 16), Robert József (Kemmitzer-utcza 7), Koszák Fáni (k. vácz-ut szükségbarak), Székely István (csömöri-ut hemokbánya) N. N. (Markó-utcza 6), Dián András Szücs Dániel és Galkis (ujkórház, felvételi iroda), Stauzl János Főthi-ut 1742), Saracz József (Hun-Hungária-ut 87.) Brozsik Mátyásné napszámosné (Kőbánya, Seiffert-féle téglagyár), N. N. nő (dohány-utcza 60), Piacsek Gyuláné (Karpfenstein-utcza 22), N. N. (Remete-utcza 16.) N. N. külsővácz-ut Linzer-gyár.) A budai barakkorházban éjféli óta ma délig sem új beteget nem vettek föl, sem halálozás nem fordult elő.

Gerlóczi Károly, a központi járványbizottság elnöke, a VI. kerületi járvány-bizottság intézkedéseit s azok végrehajtását felülvizsgálta, s mindent a leg-

nagyobb rendben talált. A bizottság most összeírta azokat a házakat a melyekben koleraeset fordult elő, hogy a novemberi hurczokodások előtt hatóságilag dezinficiáltassa.

Budapest, október 19. (Saj. tud. táv.) Kolerában 23 betegedés 7 halálozási eset fordult elő.

Törökbecse, október 27. (Saj. tud. táv.) Egy Tittelből érkezett asszony meghalt kolerában.

Törvényszék.

Temesvár, október 19. (Saj. tud. táv.) A fehértemplomi törvényszék elrendelte Velitsek Agost verseczi városi tanácsnok letartóztatását, négy rendbeli okirathamisítás és a hivatalos hatalommal való visszaélés miatt.

Columbus-ünnepély.

Barcellona, okt. 19. (Saj. tud. táv.) A Columbus ünnepélyek alkalmával rendezett tüzijátéknál összeütközés történt a csendőrség és a lakosság között. A néptömeg nem engedte meggyújtani a rakétákat. A löporos kocsikat felrobbantotta. A robbanástól hét ember súlyosan megsebesült. Az ünnep a zavargás miatt félbeszakadt.

Közzgazdaság.

Szeszüzet.

— Október 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyors szesz 51.—, kicsinyben 51.50 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, okt. 19. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, Faj, Irányzat, 100 kilogramm frt. Rows include Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repcze, Köles, Buza, Tengeri, Zab, Káposzta-repcze.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1892. október 19.

Table listing exchange rates for Magyar aranyjárdék 6%, Magyar aranyjárdék 4%, Magyar papírdék 5%, Magyar vasnti kölesön, Magyar keleti vasuti államkötvény I. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény II. kibocsájtás, Magyar keleti vasuti államkötvény III. kibocsájtás, Magyar földtehermentesítési kötvény, Magyar földtehermentesítési kötvény száradékkal, Temes-bánati földtehermentesítési kötvény, Temes-bánati földtehermentesítési kötv. száradékkal, Erdélyi földtehermentesítési kötvény, Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény.

Szerkesztői üzenet.

Diabolus (Arad) Úgyes tollra vall! azt sem tagadhatjuk meg tőle, hogy gondold dolgozta ki. Kár, hogy egyéb tárgyat nem választott, mert ez

kissé csiklandós természetű, a mi — sajnálatunkra kizárja, hogy közétegyük.

Többeknek. Az utóbbi napokban egész csomó kéziratot kaptunk, mikenk átolvására érkezésünk csak most akadt. A használatokat egyenkint közölni fogjuk, de mint nem közölhetőket az alábbiakat voltunk kénytelenek félretenni egy, vagy más okokból.

Hogyan lettem hadastyán. — Barátom emlékének. — Hozzá... — Csaldós — Nemsóhajtanék... — Boldogidők. — A háborodott. — Selyemruhában. — T. M. o. n. o. s. t. o. r.

Aradvárosi

színház.

Évadberlet 20. szám.

Haviberlet 20. szám.

Csütörtökön, 1892. évi október hó 20-án:

Thermidor.

Színmű 4 felvonásban Irta: Sardou Victorien. Fordította: Paulay Ede.

SZEMÉLYEK:

Table listing names and roles: Labussiere, Martial, Lupin, Berillon, Marteau, Tavernier, Jolibon, Egy horgászó, Chateuil, Pourvoyeur, Wolff, Simonef, Fabienne Lecoulteux, Jaquelin, Francoise, Emerence, Bouchard, Gaspar, Brault.

Kezdeté 7 órakor.

Légtüneti észleletek Aradon.

Table with columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben, Hőmérséklet C°. Rows for Oct 8-14.

Table with columns: Hó és nap, Szél iránya, Szél erőss., Felhőzet általában, Észrevétel. Rows for Oct 8-14.

Pogay Lajos ár.

Idegenek névsora Aradon.

— Október 19. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Hajnal ügyvéd, Békés. Kass András ügyvéd, Szentos. Ecsery N. ügyvéd, Szentos. Rácz Mihály főjegyző, Nagyvárad. Schul Lipótne magánzó, Szászváros.

Vass szálloda: Klement József mérnök, Soborsin. Zórád János hivatalnok, Szt-Anna. Holvéd József os. és kir. hadnagy, Debreczen.

Nádor szálloda: Gróza Emilia magánzó, Józshely.

Wittmann János birtokos, Elek. Három Király szálloda: Juhász János birtokos, Dombiratos. Fischer S. kereskedő, Bánhegyes. Komponás J. szemléző, Soborsin. Kromsperger Mihály birtokos, Tornyos. Babeu Károly szemléző, Radna.

Arany Kulcs szálloda: Markis Andor lőkész, T-Ká-rana. Zuker Zsigmond kereskedő, Gurahonoz. Leszler Péter kereskedő, Csanád.

Vasuti szálloda: Kovács Mór vállalkozó, Beeskerek. Radislovich Ferencz k. mérnök, Temesvár.

KIS LOTTO.

Prágai:

89, 24, 68, 47, 26.

Nagy-Szebeni:

29, 49, 4, 12, 81.

Felelős szerkesztő: Vásárhelyi Béla.

2068 | 892. sz.

804 1—3

Hirdetmény.

Szeszes italok kimérési joggal összekötött és Otlaka község mint erkölcsi testület tulajdonát képező nagyvendéglő 1893. és 1894. évekre haszonbérbe adandó lévén, ennek nyilvános árverés utján biztosítására határnapul **folyó évi november hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája** Otlaka község házához kitűzetik.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettek, hogy 175 forint kikiáltási ár 20 százalékát bánompénz gyanánt letenni kellend.

A feltételek az árverés napjáig a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Otlakán, 1892. október 17.

Desseanu,
jegyző.]

Fark Flóra,
II. bíró.

M. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetőség.
23385. sz. 720 3—3

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntenek el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: „Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendéglő üzletre 23385. számhoz.”

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége titkári hivatalához czimezve posta útján téríti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb utolsó s a névértéket meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső kerepesi-ut II. ház II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üzletvezetősége fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott qérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üzletvezetőség.

12682 | 892.

786 2—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 78384 | VII. 11. sz. alatt kelt körrendelete alapján értesitem Arad város lakosságát, hogy a Budapest fő és székvárosban fellépett cholera továbbterjedésének megakadályozása érdekében a keresk. ügyi miniszter ur f. évi 68124. sz. rendeletével Budapestről a következő cikkek kivételét zárta ki:

1. Rongyok,
2. Ócska ruhák,
3. Használt ágyl,
4. Használt (mosatlan fehérneműk)
5. Ócska alattságok és kötelek.
6. Friss gyümölcs, friss főzelékneműk és friss zöldség, száraz főzelék (bab, borsó, lencse, rizs, stb.) nem esik tilalom alá.
7. Kaviár és halak, kivéven azon halakat, melyek légmentesen elzárt bádogszelencékben bocsáttattak áruba.
8. Hus és egyéb nyers állati termények u. m. kolbász és hurka) kivéve a szalámit), nyers azaz friss és nem tökéletesen kiszáradt bőrök, kivéven a kiszáradtatott, tej, vaj, turó és lágy sajt. préselt zsir, olvasztott zsir, (kivéven a szalonvát.) haj, szőr és serte toll, friss belek, ha sózva van-

nak is, tökéletesen száraz belek nem esnek tilalom alá.

Mosatlan gyapju, csontok s egyéb nyers állati hulladékok és végül rongyokba göngyölt bármely tartalmu küldemények.

Midőn tehát erről Aradváros lakosságát a jelen hirdetmény útján értesitem, egyidejűleg köz tudomásra hozom, hogy a fent jelölt s netán ide érkezendő cikkek a további intézkedésig a pályaudvaron visszatartva lesznek, a Budapestről érkezett s itt megszállt egyének pedig miként az a f. évi 12501. sz. a. kelt hirdetményben már közölve lett, 5 napig orvosi felügyelet alá fognak helyeztetni.

Kelt Aradon, 1892. évi október hó 13 án, a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

783—892. gazd. sz.

780 3—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a város részére 1893-ik évben szükséges olaj és gyertya, valamint üveges és köteles munkák és végül papirneműek szállítása iránt **f. évi október hó 24-én d. e. 10 órakor** árlejtést tart.

Kikiáltási ár az olajnál kilogrammonként 14 kr., a gyertyánál 500 grammos csomagolásban 1 kilogramm 80 kr., a többi cikkeknek árjegyzék szerint.

Bánompénzül leteendő a világítási anyagoknál 50 frt, a papirneműeknél 150 frt, a többiek-nél pedig a kikiáltási ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi október hó 10-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.

17887 | 892.

789 3—3

Hirdetmény.

A nagym. keresk. ügyi m. k. miniszterium 29226 | 892. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Arad sz. kir. város törvényhatósági területén lakó azon kereskedők és iparosok névjegyzéke, kik az aradi kereskedelmi és iparkamarának a folyó évben végrehajtandó újjáalakításánál választói joggal és választhatói minősítvényvel bírnak, 1892. évi november hó 20-ik napjától 27-ik napjáig bezárólag a városházán Green Nándor rendőrhadnagy hivatalos helyiségében közzemlére kitéve lesznek, hol azokat a hivatalos órák alatt bárki is megtekintheti.

A fentebbi határidő után még 8 napig azaz f. évi november hó 4-ig bezárólag jogában áll bárkinek, a névjegyzék ellen felszólamlással élni, a végett, hogy abból az olyanok kik vagy választói jogosultsággal vagy választhatói minősítvényvel nem bírnak, töröltessenek, vagy pedig az abból kihagyottak pótlólag felvétessenek.

Az ily felszólamlások Arad sz. kir. város tanácsához írásban intézendők.

Arad, 1892. évi október hó 15.

A városi tanács.

12514 k. h.

3—3

Hirdetmény.

1. Az uralgó kolera járvány veszélyére való tekintettel a tisztí főorvos javaslata alapján figyelmeztetem Arad város s különösen a Parnyava külváros lakosságát, hogy a Maros vizét ital gyanánt mellőzzék, vagy a mennyiben azt használni kívánják, úgy csak felforraltva és azután kihűtve igyák, hozzá 1 liter vízben egy kanálnyi ecetet keverjenek.

2. Az esetleg hányászekelési bántalommal meglepett beteget azonnal a ker. orvosnál, az orvosi hivatalban vagy a rendőrkapitányi hivatalnál (városháza) bejelentésék, hol a segély éjjel nappal kapható. A szegények ugyancsak a most említett helyeken kapnak szükség ese-

tén utalványt jégre és fertőtlenítő szerekre.

3. Szegényeknek orvos, gyógyszerár haladéktalanul s ingyen nyújt segélyt.

4. A vendég fogadás, magán és iparos szálló tulajdonos, valamint magánosoknak egyidejűleg ismételtlen meghagyni, hogy a Romániából és Budapestről érkezett s hozzájuk szállt egyéneket a kapitányi hivatalnál soron kívül haladéktalanul bejelenteni el ne mulasszák.

5. A házak udvarai tisztán tartandók, s az árnyékszékek, nyílt csatornák, folyókák kellően fertőtlenítendők.

6. A kutak környéke tisztán tartandó az ivó vizet ajánlatos előbb felforraltni, kihűteni s csak azután használni.

7. A lakosztályok tisztán tartandók, a szobák este reggel jól szellőztetendők.

8. Az életrendi szabályok betartandók. A rendetlen életmód, gyümölcs élvezete lehetőleg kerülendő.

Akik a jelen hirdetmény 2, 4 és 5 pontjaiban foglalt óvintézkedéseket benem tartják, az 1876 évi XIV. t. cz. 75 §-ban előirt pénzbírsággal fognak büntettetni. Az óvintézkedések ellenőrzésére az összes rendőri személyzet utasítatik.

Kelt Aradon 1892. október hó 8-án a város kapitányi hivatala, mint I-ső foku egészségügyi hatóság.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvárt.

28165—I. c. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége az 1893. évben szükséges és a jövő év február hó 1-től szeptember hó végéig egyenlő havi részletekben beszállítandó 4500 darab ütközési és 25750 darab közb. II. rangu talpfa szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlható tölgy-talpfa és telítetlen vagy telített bükk-talpfa.

Ha telített bükk-talpfa ajánlatik, a telítési mód az ajánlatban pontosan körülírandó.

A magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége ientartja magának a jogot, hogy a kiirt szükségletet tetszése szerint tölgy vagy bükk-talpfa által fedeztesse és hogy a szállításra átengedő menyuiséget tetszése szerint 25 %-al felemelhesse vagy leszállíthassa.

Az ajánlatok folyó évi november hó 15-nek déli 12 órájáig a kolozsvári gyűjtő-pénztárnál befizetendők.

Az ezen szállításra vonatkozó részletes pályázati feltételek alólírott üzletvezetőséguél díjmentesen megszerezhetők; az általános és tölgy-talpfaakra, valamint bükk-talpfaakra vonatkozó különleges szállítási feltételek minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy 25, illetőleg 15 kr. előzetes befizetése mellett a budapesti gazdasági hivatalunknál megrendelhetők.

Mindeu ajánlattevőről feltételeztetik, hogy az említett pályázati és szállítási feltételeket jól ismeri s azokat elfogadja.

Kolozsvár. 1892. október hó 11-én.

Az üzletvezetőség.

Utányomás nem díjazatik.)

778. (1—3)

12433 | 892.

772 3—3

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. belügyminiszterium 78761. sz. a. kelt körrendeletével a ragályfogó tárgyaknak, rongyoknak, ócska ruháknak, köteleknek, használt ágyl és fehérneműeknek, friss gyümölcsnek, zöldség és főzeléknek, továbbá a nem bádogszelencében conservált halaknak és nyers állati terményeknek nemkülönben kaviárnak, üres, használt cukor és gabonaszákoknak valamint minden oly csomagoknak, melynek csomagolásához nem új vászon vagy szövet használtatott, eddig Oroszországgal és Németországgal szemben érvényben lévő tilalmát Galicziára és Bukovinára is kiterjesztette.

Miről a közönséget azzal értesitem, hogy a fentebk jelzett vidékről érkezett s megjelölt áruk megsemmisített fognak.

Arad, 1892. október 8-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

Járványos betegségektől

fertőzött lakások, butorok és ruhaneműek

alapos fertőtlenítését

elvállalja

Csutak Károly

Aradon, szabadság-tér 20. szám.

Szóró-gépek és Thurnsfield-féle gőz-apparátusokkal

a berlini közegészségügyi tanács rendeleteinek

hasonmintájára.

784 2-3

Felvilágosításul!

Vannak emberek, a kiket a kenyéririgység minden tisztesség-tudásból kivetkőztet.

Igy esett meg most, hogy egy

versenytársunk teljesen fejet vesztvén

az Esterházy cognac bámulatatos sikerein, (és mindenestre a saját gyártmányának hanyatló kelendőségén — a minek oka pedig csakis ő maga lehet), oda jutott, hogy valótlan és nevétséges vádakot szór ellenünk s ez által igyekszik bennünket megkárosítani.

Érdekeit ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja részvétünket! Részolgál.

Részünkről csak azt említjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognac

lett minden kiállításon, melyen részt vett, első díjakkal kitüntetve, hogy

csakis az Esterházy cognac-gyár

kapott orvosoktól, gyógyszerészekről, kereskedőktől és a nagy közönség köréből ezekre rugó elismerő leveleket és hogy

csakis az Esterházy cognac

kedvence a nagy közönségnek.

Mi csakis a nagy közönség véleményét tartjuk mérvadóknak, és pedig hatalmasan nyilvánult meg mindenféle hangoztatván

Esterházy cognac a legjobb!

Szavatulunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő támadásai ellenére — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokozni igyekszünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-féle
cognac-gyár.

Budapest—Angyalföld.

805 1-2

Kereskedelmi akadémiát

végzett fiatal ember,

ki a magyar és német nyelvet
tökéletesen bírja,

jó irással, elsősorú vidéki üzletben

alkalmazást nyer.

Czím a kiadóhivatalban. 791 3-3

Pécskal járási főszolgabírósgától.

1796 | 1892.

803. 1-3.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésbe jött és M.-Pécska, Ó-Pécska, Ó-Bodrog, Szemlak, Kis-Pereg és N.-Pereg községek területében Magyar-Pécska község székhellyel szervezett körállatorvosi állásra pályázat nyitattik.

A körállatorvos évi javadalma 600 frt, — nappali látogatási díj vennyel együtt 20 kr, — éjjeli pedig 40 kr; — azon esetben pedig, ha a hasznos háziállat a körállatorvos lakására vezetetik, eljárás díja vennyel együtt 10 kr.

A körállatorvost eljárásai alkalmával díjtalanul kiszolgáltatandó természetbeni fuvar illeti meg, melyet az illető község, vagy magán fél, a ki segélyét igénybe veszi, köteles kiszolgáltatni. A magánfelek részére kiszolgáltatandó bizonyítványokért 50 kr jár neki. Műtétek utáni díja pedig 50 kr. A körállatorvos köteles a községek tenyész hasznos házi állataira díjtalanul felügyelni és azokat gyógykezeltetni.

A választás folyó évi november hó 24-én d. e. 9 órakor fog hivatalomban megtartatni.

A pályázatok f. é. november hó 23 ik napjának d. u. 5 órájáig az alólirt főszolgabírósgához adandók be. Azontul beérkezettek figyelembe nem vétetnek.

Pécska, 1892. évi október hó 16-án.

Vásárhelyi

főszolgabíró.

12785. k. h.

794 1-3

HIRDETMEYNY.

A közönség megnyugtató tájékozása végett kötelességemnek tartom közöszénni már most a nagyin. belügyminiszteriumnak 77635. számú körrendeletét, mely szerint az esetre, ha valamely helyen cholera fellépne, nehogy a betegség onnan széthurczoltassék, az illető postahivatalnak a következő tárgyakat tartalmazó csomagoknak és árumintáknak a szállításra való felvételét tiltotta meg:

1. Rongyok;
2. Használt ruha, használt fehér és ágyneműk;
3. Ócska kötelek és alattságok, használtzsisakok;
4. Friss vagy aszalt gyümölcs, zöldség, fűszelék neműek;
5. Hus és egyéb nyers állati termékek (zsír, tej s abból készütek, pld. vaj, sajt, nyers bőr) kolbász és hurkaneműk. Kaviár, halak, kivéve ha bádogszelenczében vannak elhelyezve (conserválva.)

6. Ócska vászonba, vagy más, használt szövetbe göngyölt bármily tartalmu küldemények.

Kelt Aradon, 1892. évi október 16-án.

Sarlot Domokos,

főkapitány.

A silingyiai kegyes-alapítványhoz

tartozó mintegy ezer cat. hold erdő területen a

760 6-6.

téli makkoltatás

bérbe adandó. — Tudakozódhatni az alapítványi intézőségénél Silingyian.